

24 oktober 1969.

---- 117542.

aan het college van kerkvoogden
der Hervormde Gemeente,
p.a. eerwaarde Heer D. de Jong,
Rorensmalaan 7,
R o d e n . -

Eerwaarde Heren,

In antwoord op Uw schrijven van 22 augustus kunnen wij U thans het volgende berichten.

Bij een recent bezoek, dat vanwege onze commissie tezamen met de orgelmaker Mense Ruiter aan het orgel in Uw kerkgebouw is gebracht, is geconstateerd, dat het instrument zeer te lijden heeft gehad van de in het kerkgebouw aangebrachte verwarmingsinstallatie.

Op de dag van het onderzoek (woensdag 15 oktober) heerste in het kerkgebouw een voor de bezoeker aangename, doch voor het orgel funeste temperatuur. Deze was nl bij het orgel 22° C. Dank zij de vochtige buitenlucht, was de relatieve vochtigheid in het kerkgebouw nog van een voldoende hoogte. Zodra echter de algemene vochtigheid afneemt, zal de atmosfeer in het kerkgebouw stellig te droog worden.

Reeds nu bleek, dat ook in het Hoofdwerk een huiler optreedt, zodat ook deze lade van de invloed der verwarming heeft geleden.

Onzes inziens kan worden verwacht, dat -wanneer gestookt wordt op een wijze, zoals dat thans gebeurt- het orgel spoedig weer geheel defect zal zijn.

In elk geval is thans de lade van het rugwerk aan een gedeeltelijke restauratie toe, zoals U uit het -hierbij retourgaande- schrijven van de Heer Ruiter dd 1 augustus 1969 blijkt en ook uit zijn toelichting ter plaatse is duidelijk geworden.

Wij stellen ons voor de kwestie tijdens de eerstkomende van onze periodieke besprekingen (gepland tegen medio november) met de Rijksadviseur voor orgels, de Heer dr. H. L. Oussoren, op te nemen en hem te vragen of en in hoeverre op financiële steun van overheidswege zal kunnen worden gerekend bij een restauratie der lade.

In elk geval zal hierbij dan zeker worden gesteld, dat er voor dient te worden gezorgd, dat de beïnvloeding door de verwarming van de verwaarlozen betekenis zal zijn. Wij adviseren U bij voorbaat de temperatuur -zo om U moverende redenen de gehele week moet worden gestookt- aanmerkelijk lager aan te houden dan blijkbaar thans het geval is. Wellicht kunt U e.e.a. het beste in de hand houden, wanneer U een maximaal-thermostaat aanbrengt op het orgelbalcon, zodat de bij het orgel heersende temperatuur bepalend wordt.

Deze temperatuur mag niet te hoog zijn, daar anders de relatieve vochtigheid van de lucht te gering wordt.

Onzes inziens dient de afstelling van deze thermostaat te worden aangepast aan de waarde welke een bij het orgel geplaatste hygrometer aangeeft. Deze waarde staat vanzelfsprekend in direct verband met de vochtigheid van de buitenlucht, zodat het moeilijk valt getallen op te geven en een voortdurende controle noodzakelijk is.

ERS

-2-

24 oktober 1969.

---- 117542.

Wij raden U aan nog even te wachten met het geven van een opdracht aan de Heer Ruiter; wij zullen U zo spoedig mogelijk nader adviseren, wanneer wij met de Rijksadviseur hebben gesproken.

Vertrouwende U voorshands van dienst te zijn geweest, verblijven wij

Hoogachtend,

namens de Orgelcommissie
der Ned. Hervornde Kerk:

H/ck.

(S.C.de Waard-secretaris)